



بکارگیری فشنک های غیر کشنده در ماموریت های پلیس با رویکرد SWOT (مطالعه موردی فرماندهی انتظامی تهران بزرگ شامل سر کلانتری سوم، پلیس های تخصصی، یگان امداد و یگان ویژه)؛ ص ۲۷-۴۷

علی افشار^۱، میلاد آقایی^۲، احمد روزبه پور^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۶/۱۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۶/۲۵

چکیده

مامورین نیروی انتظامی در حین انجام ماموریت ها از جمله تعقیب و گریز و یا دستگیری مجرمان و هنجارشکنان مجبور به استفاده از سلاح و مهمات کشنده بوده که در برخی از موارد عوارضی از قبیل جراحات شدید، نقص عضو و یا فوت افراد حادث می گردد و ممکن است ناجا یا کارکنان از سوی مقام قضایی مقصر شناخته شده و محکوم به پرداخت دیه یا قصاص گردند. این پژوهش با عنوان بکارگیری فشنک های غیرکشنده در ماموریت های پلیس با رویکرد SWOT به شناسایی قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدیدهای بکارگیری این فشنک ها در ماموریت های پلیس پرداخته است. این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر روش توصیفی - پیمایشی بوده و اطلاعات از دو طریق کتابخانه‌ای و ابزار پرسش نامه گردآوری شده است. جامعه آماری این تحقیق به تناسب ماموریت بخشی از فرماندهی انتظامی تهران بزرگ به تعداد ۲۵۰ نفر بوده که با استفاده از فرمول کوکران و روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای، حجم نمونه ۱۱۰ نفر تعیین گردید. پایایی و اعتبار پرسش‌نامه با محاسبه آلفاکرونباخ، مورد سنجش قرار گرفته است. به منظور تحلیل داده ها از آزمون t تک-نمونه‌ای با بهره‌گیری از نرم افزار SPSS استفاده شده است. نتایج حاکی از اهمیت بیش از متوسط قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدیدها در بکارگیری فشنک های غیرکشنده در ماموریت های پلیس است که قوت ها با میانگین ۴/۲۰۶۵ رتبه اول و تهدیدها با میانگین ۳/۶۸۵۷ در رتبه چهارم قرار گرفته است. نتایج نشان می دهد در قالب ابعاد چهارگانه قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدیدها، ۲۸ شاخص های شناسایی شده که با درجات متفاوت در بکارگیری فشنک های غیرکشنده در ماموریت های پلیس تاثیر گذار و حائز اهمیت می باشند.

واژه‌های کلیدی: فشنک غیر کشنده، نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت، تهدید

۱ - استادیار دانشگاه علوم انتظامی امین

۲ - مدرس دانشگاه علوم انتظامی امین

۳ - دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آماد و پشتیبانی

مقدمه و بیان مسئله

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با وظیفه برقراری حفظ نظم و امنیت در تمامی نقاط کشور گسترده شده است و در راستای انجام وظایف خود از تجهیزات و ابزارهای نظامی و انتظامی بهره گیری نموده و در مسیر استفاده از این قبیل اقلام بعضا وقایعی حادث گردیده که به مامورین و احیانا به مردم عادی صدماتی وارد شده است. مسئولین همواره برای پیشگیری از وقوع چنین حوادثی که خسارات مالی و جانی فراوان به همراه دارد و در ماموریت های کنترل اجتماعات، تبعات سیاسی و اجتماعی نیز به آنها اضافه می گردد، ذهن خود را معطوف به طرح مسائل مرتبط می نمایند که برای حل این مسائل و رفع چنین مخاطراتی می توان با بهره گیری از امکانات روز دنیا و تلفیق آن با قوانین کشوری و مقررات داخلی ناجا، کمک شایانی به موضوع نمود. در واقع ملزم نمودن مامورین به چگونگی تغییر رفتار و استفاده از سلاح و تجهیزات غیر کشنده در ماموریت ها می تواند به عنوان یک مسئله، مورد توجه و بررسی قرار گیرد و اهمیت آن وقتی قابل احصاء می باشد که در زمان ماموریت، علاوه بر اینکه مامور، بدون نگرانی به انجام وظیفه می پردازد مافوق های او نیز در راهبری و کنترل ماموریت می توانند بدون هیچ دغدغه ای هدف را دنبال نموده و به دور از هر حادثه مخاطره آمیز و با کمترین خسارت های مالی، جانی و یا سیاسی به صحیح ترین روش انجام وظیفه نمایند. پلیس امروزه ابزارهای متنوعی به منظور انجام ماموریت های ذاتی در اختیار دارد. دامنه انواع این تجهیزات تا گستره وسیعی از انواع سلاح و مهمات های مرگبار ادامه یافته است. در میانه دامنه مذکور دسته ای از مهمات قرار گرفته که بسیاری از سازمان های انتظامی به تازگی اقدام به استفاده محدود یا گسترده از آنها نموده اند. این مهمات به گونه طراحی شده اند که استفاده از آنها بدون وارد نمودن آسیب جدی به فرد مظنون، مهاجم یا معترض، به کنترل وی می انجامد.

نیروی انتظامی به عنوان سازمانی که وظیفه برقراری نظم و امنیت را در جامعه بر عهده دارد ابزار و تجهیزاتی از جمله سلاح و مهمات در اختیار داشته که در راستای وظایف ذاتی و با توجه به قوانین و مقررات مربوطه در حین انجام ماموریت های محوله از آنها استفاده می کنند. از آنجایی که اکثر فشنگ های موجود در ناجا از نوع جنگی می باشد مامورین نیروی انتظامی در حین انجام ماموریت ها از جمله تعقیب و گریز و یا دستگیری مجرمان و هنجارشکنان مجبور به استفاده از سلاح و مهمات بوده که در برخی از موارد باعث ایجاد عوارضی از قبیل جراحات شدید، نقص عضو و یا فوت افراد می گردند که ممکن است ناجا یا کارکنان از سوی مقام قضایی مقصر شناخته شده و عواقب بعدی آن

گریبان گیر کارکنان یا سازمان نیروی انتظامی شده و محکوم به پرداخت دیه یا قصاص گردند. برابر اطلاعات دریافت شده از معاونت حقوقی ناجا در سال ۱۳۹۴ تعداد ۲۷۷ مورد تیراندازی منجر به جرح و تعداد ۹۴ مورد تیراندازی منجر به فوت اتفاق افتاده است همچنین در سال ۱۳۹۵ تعداد ۱۸۷ مورد تیراندازی منجر به جرح و تعداد ۶۳ مورد تیراندازی منجر به فوت اتفاق افتاده است. طی دو سال گذشته ناجا تقریباً مبلغ ۳۲ میلیارد تومان دیه به صاحبان حق پرداخت نموده است در ضمن طی چند سال گذشته تعداد ۲۷ نفر از کارکنان ناجا به قصاص محکوم شده اند. از آنجایی که استفاده از فشنگ کشنده (جنگی) برای مامورین نیروی انتظامی دارای تبعاتی می باشد. از آنجایی که استفاده از فشنگ کشنده برای مامورین نیروی انتظامی دارای تبعاتی می باشد بنابراین نهادینه نمودن و فرهنگ سازی استفاده از فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس می بایست مد نظر قرار گیرد. در این تحقیق ، محقق با طرح این سوال که نقاط قوت ، نقاط ضعف ، فرصت ها و تهدیدهای بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس با رویکرد **SWOT** چه می باشد؟ در صدد است موضوع را مورد پژوهش قرار دهد.

با توجه به اینکه فلسفه وجودی نیروی انتظامی برقراری نظم و امنیت پایدار در جامعه می باشد لذا می بایست در ماموریت های محوله ابزار و تجهیزاتی را در اختیار مامورین خود قرار دهد تا ضمن انجام ماموریت به شکل صحیح، در صورت لزوم استفاده از سلاح و مهمات در حین ماموریت ، تعهد و عارضه ای برای مامورین و ناجا ایجاد ننموده و ماموریت ها با کمترین هزینه انجام شود. از طرفی صدمات خدمتی کارکنان در قبال تیراندازی های ماموریتی که منجر به برخورد های قضایی، پرداخت دیات، حبس و ... شده است مانعی جدی برای استفاده از سلاح و تجهیزات پلیسی توسط مامورین گشته که همین امر، تبدیل به دغدغه ای شدید برای مسئولین آنها در اجرای صحیح ماموریت ها گردیده است. از آنجایی که اکثر فشنگ های موجود در ناجا از نوع جنگی بوده و در اکثر ماموریت ها از این نوع فشنگ استفاده می گردد سالانه هزینه های مالی و جانی گزافی را به ناجا و کارکنان تحمیل کرده و تبعات سیاسی و اجتماعی نیز به دنبال دارد. لذا ضروری است فشنگ های غیرکشنده جایگزین فشنگ های فعلی شود که دارای آثار و خطرات کمتری بوده و در صورت اصابت به افراد جراحات خفیفی ایجاد می کند. این تحقیق به شناسایی نقاط ضعف، نقاط قوت، فرصت ها و تهدیدهای بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس می پردازد و به تصمیم گیرندگان کمک خواهد کرد تا با استفاده از نتایج حاصله ، با نقاط ضعف، نقاط قوت، فرصت ها و تهدید های استفاده از فشنگ های غیرکشنده

آشنا شده و درخصوص استفاده یا عدم استفاده به صورت منطقی و صحیح تصمیم گیری نمایند.

پیشینه تحقیقات انجام شده

تاکنون پژوهشی با این عنوان در نیروی انتظامی و سایر نیرو های مسلح انجام نشده است اما برخی از کتب تالیف شده و تحقیقات صورت گرفته که به نوعی با موضوع ارتباط دارد مشخصات، چکیده و دستاوردهای علمی آن ها به شرح زیر است:

۱- مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا، (۱۳۸۷)، در کتاب نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس، به بررسی و مطالعه تطبیقی سلاح و تجهیزات نیمه کشنده و غیر کشنده پرداخته است.

۲- مقیسه، (۱۳۹۲)، در پایان نامه خود به "بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد تغییر سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در ماموریت های پلیسی" از پنج سوال تحقیق سه سوال با میزان مقبولیت خیلی زیاد و دو سوال با میزان مقبولیت زیاد مورد تایید قرار گرفته است و نهایتاً در قسمت پیشنهادها جدولی ارائه شده که در آن نوع سلاح و تجهیزات غیر مرگبار، محل استفاده آن در انواع پلیس های تخصصی و زمان استفاده از آنها اعلام شده است.

۳- مقیسه، (۱۳۹۲)، در مقاله "تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشنده با مقبولیت پلیس"، چگونگی برقراری ارتباط بین مقبولیت اجتماعی پلیس و استفاده از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار را بیان نموده است و در نهایت به این نتیجه می رسد که رفتار و یا ابزار پیشرفته پلیسی، هر یک به تنهایی کار ساز نیست، بلکه توأم نمودن این دو با یکدیگر بدین نحو که پلیس با رفتار معقول سازمانی و پیش بینی رفتارهای اغتشاش گران و بهره گیری از تجارب حوادث و وقایع گذشته تا حد امکان، از وقوع مجدد آنها جلوگیری نماید و نهایتاً در صورت ناچاری از ابزارهایی استفاده نماید که عواقب ناخوشایند و مرگبار نداشته و فقط جنبه بازدارندگی از اغتشاشات و شورش های خیابانی داشته باشد. لذا توجه به ارتباط رفتار و ابزار می تواند مدیران را در افزایش درصد موفقیت آنان در ماموریت های محوله، در حد قابل قبولی کمک نماید.

۴- آروین، (۱۳۹۲)، در کتاب مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیر کشنده (کم اثر) به بررسی و مطالعه تطبیقی سلاح و مهمات غیر کشنده پرداخته است.

۵- مودتی، (۱۳۹۳)، در کتاب سلاح های پلیسی غیر کشنده به بررسی و مطالعه تطبیقی سلاح های پلیسی غیر کشنده پرداخته است.

۶- افراسیابی، (۱۳۹۴)، در مقاله ای با موضوع اختیارات قانونی پلیس در کاربرد سلاح گرم (مطالعه تطبیقی سیاست جنایی ایران و انگلیس) به این نتیجه رسیده که برای کاهش تیراندازی های غیر مجاز در پلیس ایران ضروری است مأموریت های پلیسی بدون حمل سلاح گرم انجام شود و فقط در برخی استان هایی که حوادث تروریستی و حمله مسلحانه به مأموران سابقه دارد، مأموران به سلاح گرم تجهیز شوند. در خصوص موارد کاربرد سلاح گرم ضروری است فقط برای حفظ جان مأمور یا شهروند دیگر از سلاح گرم استفاده شود و برای کشف جرم و دستگیری متهم از سلاح گرم استفاده نشود.

قدمت مهمات سبک از لحاظ تاریخی مستقیماً به مواد منفجره وابسته است زیرا با کشف باروت سیاه و بکارگیری نظامی آن در ساخت تفنگ های سر پر، اولین تاثیر گذاری این پدیده در سیستم دفاعی و ایجاد تغییر و تحول در ارتش ها به وجود آمد. به این ترتیب تفنگ های سر پر اولیه با ریختن باروت به درون لوله و قراردادن قطعات پرتابی مسلح شده و عمل شلیک به کمک فتیله پنبه ای مشتعل انجام می گرفت. تا اینکه یک نوع تفنگ ساخته شد که در مراحل اول شلیک به کمک یک اسبک که مجهز به سنگ چخماق و یا سازوکار ماشه بود انجام می گرفت. این عمل موجب سرعت عمل بیشتر در تیراندازی گردید و چاشنی جایگزین چخماق گردید. تا اینکه اولین نوع مهمات دو تکه ای برای تفنگ های سرپر ساخته شد این نوع مهمات در ارتش های اروپا گسترش یافت. اولین نمونه فشنگ های یکپارچه با اجزایی ثابت که تفنگ آن ته پر و از نوع کمر شکن بود عرضه شد و در واقع اولین فشنگ های امروزی بوجود آمد. (دمیرچی، ۱۳۹۰: ۱۰)

فشنگ (مهمات) غیر کشنده

عموماً به منظور ایجاد جراحت بدون اثر کشندگی، ایجاد ترس و بازدارندگی، غیر فعال کردن، فلج کردن، گیج کردن، خواب کردن، متوقف کردن، متفرق کردن، ایجاد عدم تمرکز یا جلوگیری از ورود مردم در یک ناحیه معین استفاده میشود و اساساً به منظور ناتوان سازی افراد هدف یا مواد و تجهیزات به کار می روند (دیویدسون و نیکلاس^۱، ۲۰۰۵: ۳۷).

سلاح های غیر کشنده

سلاح های غیر کشنده سلاح هایی هستند که به نحوی طراحی و قالب به کار گیری شده اند تا مواد و کارکنان را نا کارآمد کند در حالی که کشته ها، جراحات دائمی و خسارات ناخواسته به اموال و محیط زیست را به حداقل برسانند. (مودتی، ۱۳۹۰: ۱۶)

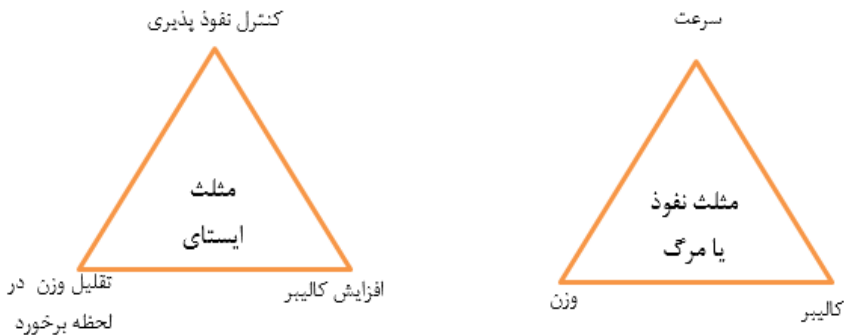
^۱ -Davidson and Nicholas

اسلحه و مهمات غیر مرگ بار و فرضیه نفوذ یا مرگ در تیراندازی عملیاتی:

علت اصلی مرگ و میر، نفوذ پذیری و رد شدن مرمی از ارگان های حساس بدن است. این اتفاق به سه دلیل اصلی شامل سرعت، کالیبر و وزن مخصوص مرمی فشنگ اتفاق می افتد بنابراین فرضیه نفوذ یا مرگ بر این اساس شکل می گیرد. سلاح های مرگ بار امروزی در صورت تیراندازی در حالت رگبار، نواخت تیری حدود ۱۰ تیر بر ثانیه دارد که هر تیر حدود دو الی سه برابر صوت، سرعت دارد و برد نهایی مرمی چنین سلاحی بین سه تا چهار هزار متر است. در صورتی که این صفات را در قانون ژول قرار دهیم، هر مرمی فشنگ از این نوع در برد موثر ۲۰۰ متر، می تواند از شش الی هفت نفر عبور کند. عمق فاجعه زماتی است که چنین رگباری در یک اجتماع بشری شلیک شده باشد اینها واقعیت های تلخی است که در کاربرد اسلحه و مهمات مرگ بار وجود دارد. (اقلیمی، ۱۳۹۵: ۵۴-۵۳)

اسلحه و مهمات غیر مرگ بار و فرضیه مثلث ایستایی در تیراندازی عملیاتی پلیس:

برای اینکه پدیده مثلث نفوذ در سلاح و مهمات مرگ بار به مثلث نفوذ ایستایی تبدیل شود فرآیندی به شکل زیر مورد نیاز است.



برای از بین بردن علت اصلی مرگ و میر که رد شدن مرمی از اندام های حساس و حیاتی بدن است باید نفوذ پذیری را به ایستایی تبدیل کرد. دست یافتن به این فرآیند از طریق افزایش کالیبر و تقلیل وزن و حذف مولفه سرعت در لحظه برخورد است. در حال حاضر این فرآیند به دو روش انجام پذیرفته و سلاح و مهمات غیر مرگ بار تولید شده است.

استفاده از سلاح و مهمات با پایه غیر مرگ بار در مأموریت های پلیسی

این گونه تجهیزات از همان ابتدا که ساخته می شوند غیر مرگ بار می باشند طرز کار آنها در یکی از قالب های زیر می باشد:

- ۱- بر پایه آستانه برخورد مرمی به هدف، با استفاده از مواد سبک تر، مانند فشنگ های پلاستیکی ، فوم های فشرده و ... که بیشتر آنها مشکل کمبود بالستیک یا دقت تیر دارند.
- ۲- نوع الکتریکی که به سلاح های تیزری معروفند مانند شوکر ها.
- ۳- نوع شیمیایی که به افشانه ها معروف هستند.
- ۴- با منشاء نور شدید و کورکنندگی موقت.
- ۵- با منشاء فرکانس ، حرارت بدن را بالا برده و موجب بی تابی انسان می شود.
- ۶- از نوع تقلیل وزن مانند پبنت بال ها.
- ۷- از نوع افزایش کالیبر مانند فشنگ لوبیایی.
- ۸- بر مبنای درگیری نزدیک مانند باتوم ها.
- ۹- پرتاب گر مایعات مانند آب پاش ها، پرتاب کننده های فوم و ...
- ۱۰- اشک آور، بد بو یا بیماری زا هستند (آزاده و دیگران، ۱۳۹۴ و ۵۵)

مشکلات و نواقص سلاح و مهمات با پایه غیر مرمی

اگرچه در طراحی و ساخت سلاح و مهمات با پایه غیر مرمی بار، ملاحظات اساسی برای حفظ جان مردم و متهم در صحنه عملیات در نظر گرفته می شود؛ ولی این تولیدات خالی از اشکال نیست برخی از این شکالات به شرح ذیل است:

- ۱- برای استفاده از آنها سلاح و مهمات مخصوص مورد نیاز است.
- ۲- برد محدود و کم آنها که نیاز عملیاتی را برآورده نمی کند.
- ۳- فساد پذیری این مهمات بالا بوده و هزینه های نگهداری را افزایش می دهد.
- ۴- کالیبر مهمات زیاد است و پرتاب مرمی آن مشکل و دقت تیر را کم می کند.
- ۵- گران قیمت هستند.
- ۶- وابستگی به تولید کنندگان خارجی ایجاد می کند.
- ۷- گاهی اوقات شرایط لازم برای دستگیری متهم را فراهم نمی کند و متهم می گریزد.
- ۸- در صورتی که متهم از مهمات برتر استفاده کند پلیس توان پاسخ گویی متناسب را ندارد.
- ۹- می تواند باز دارنده باشد ولی متوقف کننده متهم نیست.
- ۱۰- محدودیت آور است مثلاً وقتی گاز اشک آور استفاده شود پلیس باید از ماسک استفاده کند.

نمونه هایی از مهمات و فشنگ های غیر کشنده

گلوله های پلاستیکی

گلوله های لاستیکی و یا پلاستیکی اگر چه به عنوان یک مهمات غیر کشنده طراحی شده است، اما هنوز هم باعث مرگ و میرند. آنها به طور کلی برای کنترل شورش استفاده می شوند همچنین گلوله های ساخته شده از پلاستیک گاهی اوقات برای تمرین هدف برد کوتاه استفاده می شود. گلوله های پلاستیکی به عنوان یک جایگزین برای گلوله های لاستیکی در انگلستان توسعه داده شد. توسعه مهمات کم اثر پلاستیکی توسط انگلیسی ها به عنوان مرمی پلاستیکی ۵L طراحی شده و می تواند به طور مستقیم در اهداف ضدشورش استفاده شود. این مهمات در سال ۱۹۷۲ معرفی شد و در ابتدا در کنار گلوله های لاستیکی مورد استفاده قرار گرفت، که به طور کامل در سال ۱۹۷۵ جایگزین آنها شده اند. گلوله های پلاستیکی برای اولین بار از پی وی سی ساخته شده اند این گلوله ها ۸۹ میلیمتر (۳/۵ اینچ) طول و ۳۸ میلیمتر (۱/۵ اینچ) قطر و وزن ۱۳۱ گرم داشت اما سرعت پرتابه های جدید خیلی بالاتر است. (آروین ، ۱۳۹۲: ۷۱)

گلوله های پلاستیکی ۷/۶۲ میلی متری

گلوله های پلاستیکی ۷/۶۲ میلی متری در تفنگ های مختلف از جمله ۴۷AK ، FN-FAL ، M-۱۴ ، و غیره می باشند این گلوله بسیار عالی برای عملیات ضدشورش و کنترل اعتشاشات، و در تمام مواردی که از " رویکرد کمتر مرگبار " نام برده می شود، استفاده می گردد همچنین برای تمرین و آموزش آشنایی با اسلحه، بدون پس زدن در شلیک مفید است. این گلوله ها به منظور کاهش خطر نفوذ و جلوگیری از جراحات جدی طراحی و ساخته شده اند فاصله توصیه شده برای شلیک آن حدود ۲۰ متر می باشد که در این فاصله دقت بسیار بالایی باشد، و خطای شعاعی آن حدود ۱۰ سانتی متر می شود. به منظور جلوگیری از خطرات احتمالی باید از نشانه روی این مهمات در قفسه سینه، گلو و صورت جداً خودداری نمود. معمولاً نشانه روی در زیر جناغ سینه و یا وسط قفسه سینه باعث مرگ می شود.

فشنگ های غیر کشنده ۹*۱۹ میلی متری تپانچه کمری

گلوله ۹*۱۹ پلاستیکی برای تمام مواردی که از " رویکرد کمتر مرگبار " نام برده می شود، استفاده می شود از آن نیز برای تمرین و آموزش آشنایی با اسلحه، بدون پس زدن در شلیک استفاده می شود فاصله توصیه شده برای شلیک آن حدود ۱۰ متر می باشد. به منظور جلوگیری از خطرات احتمالی باید از نشانه روی در نقاط حساس خودداری نمود مرمی این گلوله از یک کامپوزیت مخصوص طراحی

شده است که باعث کاهش خطر آسیب و مرگ مردم بیگانه‌ای که در اصابت با آن قرار می‌گیرند، می‌شوند (آروین، ۱۳۹۲: ۸۱)

فشنگ های کمتر کشنده ۱۹*۹ میلی متری از تولیدات شرکت تکریم^۱

این محصول یکی دیگر از انواع مهمات کم اثر می‌باشد، ساخت کمپانی تکریم که در سال ۱۹۹۱ در کشور روسیه آغاز بکار کرد، می‌باشد. این نوع فشنگ که دارای مرمی مخصوصی از جنس خاصی از لاستیک می‌باشد، که دارای ابعاد ۲۲*۹ میلی متری بوده، و به نام فشنگ ۲۲P.A*۹ شناخته می‌شود. این نوع از مهمات کم اثر توسط اسلحه های ویژه ای مانند اسلحه ۸۳CZUB vz. کالیبر نه میلی متری مورد استفاده قرار می‌گیرد قدرت شلیک این نوع فشنگ در حدود ۵۰ ژول می‌باشد، که این انرژی می‌تواند بسته به نوع اسلحه مورد استفاده برای پرتاب اندکی متفاوت نیز باشد این گلوله متشکل از یک بدنه فو دی با روکش نقره ای رنگ، باروت، و یک گلوله لاستیکی به عنوان مرمی می‌باشد وزن این گلوله لاستیکی ۰/۶۸ گرم می‌باشد. این گلوله به اندازه کافی سخت بوده، به طوری که بعد از شلیک و برخورد به یک مانع سخت، تقریباً شکل اولیه خود را حفظ می‌کند. وزن این فشنگ حدود ۵/۱ گرم، سرعت آن در محدوده ۳/۵ الی ۵۵۰ متری ۲۰ متر بر ثانیه می‌باشد. این نوع از مهمات می‌تواند به عنوان ابزار مناسبی در کنترل اغتشاشات شهری و همچنین دفاع شخصی به کار برده شود. (آروین، ۱۳۹۲: ۸۶-۸۵)

فشنگ های ساچمه ای پلاستیکی گیج ۱۲ (کالیبر ۱۲ میلی متری)

این نوع فشنگها دارای انواع مختلفی می‌باشند یک نمونه از این فشنگ ها چهارپاره یا چندگلوله‌ای نام دارد که محتوی تعدادی توپ لاستیکی می‌باشند چهارپاره با گلوله های کوچکتر شانس بیشتری برای برخورد به هدف دارد، اما شدت زخم عمیقتری نسبت به چاپاره با گلوله های بزرگتر ایجاد نمی‌کند چهارپاره استاندارد برای هدف گرفتن پاها و بازوها، برای ایجاد زخم به اندازه کافی و برای ناتوان کردن فرد اغتشاشگر مورد استفاده قرار می‌گیرند. (آروین، ۱۳۹۲: ۹۰-۸۹)

تعیین شاخص‌ها

با توجه به اینکه تاکنون تحقیقی تحت این عنوان انجام نشده است به همین منظور برای بدست آوردن شاخص های موضوع، اقدام به گردآوری اطلاعات از بانک های اطلاعاتی موجود، پایان نامه ها و مقالات مرتبط، جستجو در اینترنت و اینترانت، انجام مصاحبه متعدد با خبرگان و کارشناسان درون و برون سازمانی

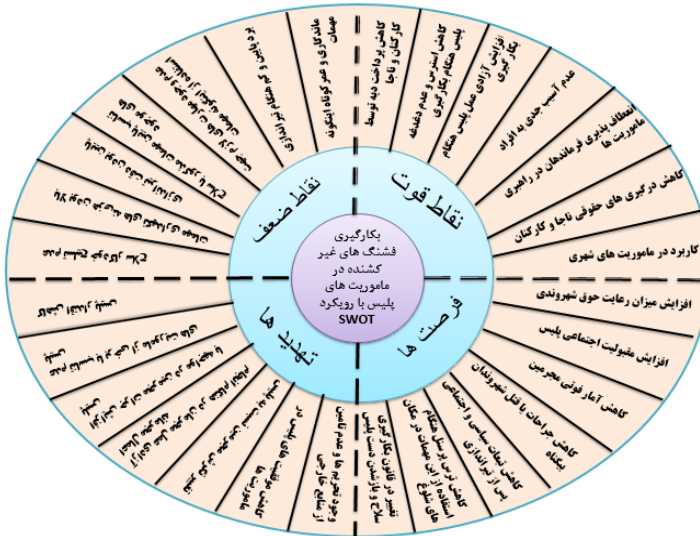
^۱. TEHKRIM

(کارشناسان صنایع مهمات سازی) و اعمال دیدگاه ها و نظرات تخصصی آنها و تجربیات محقق (محل خدمت فعلی محقق اداره تسلیحات و مهمات معاونت آماذ و پشتیبانی ناجا می باشد) شاخص های هر یک از ابعاد چهار گانه (قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدیدها) به شکل ذیل تعیین گردید.

جدول شماره ۱: شاخص های تعیین شده از خبره سنجی

| بکارگیری فشنگ های غیر کشته در مأموریت های پلیس با رویکرد SWOT | | | |
|---|---|--|--|
| ردیف | ابعاد | شاخص ها | منابع |
| ۱ | قوت ها | کاهش پرداخت دیه توسط کارکنان و کارکنان | فصل ۱- مصاحبه دیداری و شنیداری و مذاکره حضوری با افراد متخصص و فعال در این حوزه ۲- آروین، سعید، (۱۳۹۲): مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیرکشته (کم اثر)، ۳- زاده، همایون و بشیری منصور، (۱۳۹۴): شناسایی مهمات زمینی ۴- مودتی، علی، (۱۳۹۰): سلاح های غیر کشته ۵- مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا، (۱۳۸۷). نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس ۶- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد استفاده از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در مأموریت های پلیس ۷- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشته با مقبولیت پلیس ۸- نقدی، مجرمعلی باقری احد، انصاری تیا محمد، (۱۳۹۲): بررسی تهدیدات قریب و قریب و قریب بر روی بدن انسان ۹- نجفی، اسماعیل، (۱۳۹۰): آشنایی با دقت و پراکندگی اصابت مهمات، ۱۰- سراف جوشقانی، حسن، (۱۳۹۰): اصول و روش های مدیریت تامین مهمات ۱۱- گل محمدی خاتمه، علی، (۱۳۷۹): «بیمانی امور انتظامی ۲» ۱۲- جباری اطفعلی (۱۳۸۰)، «سنجش اثربخشی برنامه های آموزشی در سازمان ها» ۱۳- خراسانی، ایاصت (۱۳۹۱): رویکردی جامع به اثر بخشی آموزش ۱۴- افراسیابی، علی، (۱۳۹۴): آموزه های حقوق کیفری، ۱۵- رحمانی، علی رضا، منیره بیوسته، (۱۳۹۵): مسئولیت مدنی پلیس در حقوق ایران ۱۶- رشایی، علی محمد، (۱۳۸۶): ساخت و اعتباریابی فرم کوته مقیاس استرس پلیس ایران ۱۷- زارع مهرجردی، راحله، (۱۳۹۶): بررسی تعیین کننده های اعتماد اجتماعی به پلیس ۱۸- ملکزاد، نفشه، پوهندی، محمد مجسن، (۱۳۸۷): فرهنگ اصطلاحات حقوق بشر و حقوق بین المللی |
| ۲ | | کاهش استرس و دغدغه پلیس هنگام بکارگیری | |
| ۳ | | افزایش سرعت عمل پلیس | |
| ۴ | | افزایش آزادی عمل پلیس در هنگام بکارگیری | |
| ۵ | | انطباق پذیری فرماندهان در راهبری مأموریت ها | |
| ۶ | | کاهش درگیری های حقوقی ناجا و کارکنان | |
| ۷ | | کاربرد در مأموریت های شهری | |
| ۸ | | عدم آسیب جدی به افراد | |
| ۱ | ضعف ها | افزایش هزینه های تامین مهمات | فصل ۱- مصاحبه دیداری و شنیداری و مذاکره حضوری با افراد متخصص و فعال در این حوزه ۲- آروین، سعید، (۱۳۹۲): مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیرکشته (کم اثر)، ۳- زاده، همایون و بشیری منصور، (۱۳۹۴): شناسایی مهمات زمینی ۴- مودتی، علی، (۱۳۹۰): سلاح های غیر کشته ۵- مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا، (۱۳۸۷). نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس ۶- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد استفاده از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در مأموریت های پلیس ۷- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشته با مقبولیت پلیس ۸- نقدی، مجرمعلی باقری احد، انصاری تیا محمد، (۱۳۹۲): بررسی تهدیدات قریب و قریب و قریب بر روی بدن انسان ۹- نجفی، اسماعیل، (۱۳۹۰): آشنایی با دقت و پراکندگی اصابت مهمات، ۱۰- سراف جوشقانی، حسن، (۱۳۹۰): اصول و روش های مدیریت تامین مهمات ۱۱- گل محمدی خاتمه، علی، (۱۳۷۹): «بیمانی امور انتظامی ۲» ۱۲- جباری اطفعلی (۱۳۸۰)، «سنجش اثربخشی برنامه های آموزشی در سازمان ها» ۱۳- خراسانی، ایاصت (۱۳۹۱): رویکردی جامع به اثر بخشی آموزش ۱۴- افراسیابی، علی، (۱۳۹۴): آموزه های حقوق کیفری، ۱۵- رحمانی، علی رضا، منیره بیوسته، (۱۳۹۵): مسئولیت مدنی پلیس در حقوق ایران ۱۶- رشایی، علی محمد، (۱۳۸۶): ساخت و اعتباریابی فرم کوته مقیاس استرس پلیس ایران ۱۷- زارع مهرجردی، راحله، (۱۳۹۶): بررسی تعیین کننده های اعتماد اجتماعی به پلیس ۱۸- ملکزاد، نفشه، پوهندی، محمد مجسن، (۱۳۸۷): فرهنگ اصطلاحات حقوق بشر و حقوق بین المللی |
| ۲ | | ماددکاری و عمر کوتاه اینگونه مهمات | |
| ۳ | | برد پایین و کم هنگام تیراندازی | |
| ۴ | | عدم وجود مهارت های لازم جهت استفاده از اینگونه مهمات | |
| ۵ | | تناسب پایین مهمات مذکور با سلاح های موجود | |
| ۶ | | پایین بودن دقت این مهمات در مقایسه با نوع جنگی | |
| ۷ | | بالا بودن هزینه های نگهداری به علت فساد پذیری بالا | |
| ۸ | | عدم تسلیح خودکار سلاح به علت پایین بودن فشار گاز باروت | |
| ۱ | فرصت ها | افزایش میزان رعایت حقوق شهروندی | فصل ۱- مصاحبه دیداری و شنیداری و مذاکره حضوری با افراد متخصص و فعال در این حوزه ۲- آروین، سعید، (۱۳۹۲): مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیرکشته (کم اثر)، ۳- زاده، همایون و بشیری منصور، (۱۳۹۴): شناسایی مهمات زمینی ۴- مودتی، علی، (۱۳۹۰): سلاح های غیر کشته ۵- مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا، (۱۳۸۷). نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس ۶- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد استفاده از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در مأموریت های پلیس ۷- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشته با مقبولیت پلیس ۸- نقدی، مجرمعلی باقری احد، انصاری تیا محمد، (۱۳۹۲): بررسی تهدیدات قریب و قریب و قریب بر روی بدن انسان ۹- نجفی، اسماعیل، (۱۳۹۰): آشنایی با دقت و پراکندگی اصابت مهمات، ۱۰- سراف جوشقانی، حسن، (۱۳۹۰): اصول و روش های مدیریت تامین مهمات ۱۱- گل محمدی خاتمه، علی، (۱۳۷۹): «بیمانی امور انتظامی ۲» ۱۲- جباری اطفعلی (۱۳۸۰)، «سنجش اثربخشی برنامه های آموزشی در سازمان ها» ۱۳- خراسانی، ایاصت (۱۳۹۱): رویکردی جامع به اثر بخشی آموزش ۱۴- افراسیابی، علی، (۱۳۹۴): آموزه های حقوق کیفری، ۱۵- رحمانی، علی رضا، منیره بیوسته، (۱۳۹۵): مسئولیت مدنی پلیس در حقوق ایران ۱۶- رشایی، علی محمد، (۱۳۸۶): ساخت و اعتباریابی فرم کوته مقیاس استرس پلیس ایران ۱۷- زارع مهرجردی، راحله، (۱۳۹۶): بررسی تعیین کننده های اعتماد اجتماعی به پلیس ۱۸- ملکزاد، نفشه، پوهندی، محمد مجسن، (۱۳۸۷): فرهنگ اصطلاحات حقوق بشر و حقوق بین المللی |
| ۲ | | افزایش محبوبیت پلیس | |
| ۳ | | افزایش مقبولیت اجتماعی پلیس | |
| ۴ | | کاهش آمار فوتی مجرمین | |
| ۵ | | تغییر نگرش مردم نسبت به پلیس | |
| ۶ | | کاهش جراحات یا قتل شهروندان بیگناه در نتیجه اشتباه در هدف گیری | |
| ۷ | | کاهش تبعات سیاسی و اجتماعی پس از تیراندازی | |
| ۸ | | کاهش نگرانی برسر تل در هنگام استفاده از این مهمات در مکان های شلوغ | |
| ۹ | تغییر در قانون بکارگیری سلاح و باز شدن دست پلیس | | |
| ۱ | تهدید ها | وجود تحریم ها و عدم امکان تامین از منابع خارجی | فصل ۱- مصاحبه دیداری و شنیداری و مذاکره حضوری با افراد متخصص و فعال در این حوزه ۲- آروین، سعید، (۱۳۹۲): مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیرکشته (کم اثر)، ۳- زاده، همایون و بشیری منصور، (۱۳۹۴): شناسایی مهمات زمینی ۴- مودتی، علی، (۱۳۹۰): سلاح های غیر کشته ۵- مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا، (۱۳۸۷). نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس ۶- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد استفاده از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در مأموریت های پلیس ۷- مقبسه، حمید رضا، (۱۳۹۲): تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشته با مقبولیت پلیس ۸- نقدی، مجرمعلی باقری احد، انصاری تیا محمد، (۱۳۹۲): بررسی تهدیدات قریب و قریب و قریب بر روی بدن انسان ۹- نجفی، اسماعیل، (۱۳۹۰): آشنایی با دقت و پراکندگی اصابت مهمات، ۱۰- سراف جوشقانی، حسن، (۱۳۹۰): اصول و روش های مدیریت تامین مهمات ۱۱- گل محمدی خاتمه، علی، (۱۳۷۹): «بیمانی امور انتظامی ۲» ۱۲- جباری اطفعلی (۱۳۸۰)، «سنجش اثربخشی برنامه های آموزشی در سازمان ها» ۱۳- خراسانی، ایاصت (۱۳۹۱): رویکردی جامع به اثر بخشی آموزش ۱۴- افراسیابی، علی، (۱۳۹۴): آموزه های حقوق کیفری، ۱۵- رحمانی، علی رضا، منیره بیوسته، (۱۳۹۵): مسئولیت مدنی پلیس در حقوق ایران ۱۶- رشایی، علی محمد، (۱۳۸۶): ساخت و اعتباریابی فرم کوته مقیاس استرس پلیس ایران ۱۷- زارع مهرجردی، راحله، (۱۳۹۶): بررسی تعیین کننده های اعتماد اجتماعی به پلیس ۱۸- ملکزاد، نفشه، پوهندی، محمد مجسن، (۱۳۸۷): فرهنگ اصطلاحات حقوق بشر و حقوق بین المللی |
| ۲ | | کاهش موفقیت های پلیس در مأموریت ها | |
| ۳ | | تغییر نگرش مجرمین نسبت به پلیس | |
| ۴ | | آزادی عمل مجرمین در هنگام انجام اعمال مجرمانه | |
| ۵ | | افزایش آسیب پذیری پلیس در مواجهه با جرائم مسلحانه (سلاح یا مهمات جنگی) | |
| ۶ | | کاهش اقتدار پلیس | |
| ۷ | | افزایش جرائم | |
| ۸ | | افزایش توان مقابله پلیس با جرائم | |
| ۹ | عدم تناسب با برخی از مأموریت های پلیس | | |

مدل مفهومی تحقیق



شکل شماره ۱: مدل مفهومی بکارگیری فشنگ های غیر کننده در ماموریت های پلیس با رویکرد SWOT

نوع و روش تحقیق

شیوه گردآوری اطلاعات در این پژوهش از دو طریق کتابخانه‌ای و میدانی است. در روش کتابخانه‌ای با مطالعه کتاب‌ها، مقالات و پژوهش‌های انجام‌شده، جستجو در فضای اینترنت و ابزار گردآوری اطلاعات برای ادبیات تحقیق؛ کتابخانه‌ها و بانک‌های اطلاعاتی موجود، پایان‌نامه‌ها و مقالات مرتبط و جستجو در اینترنت و اینترانت و مصاحبه با خبرگان بوده استفاده می‌شود این تحقیق از نوع کاربردی بوده و از نظر ماهیت و روش توصیفی-پیمایشی می‌باشد جامعه آماری این تحقیق به تناسب ماموریت شامل رئیس و جانشین‌های سرکلانتری سوم و هفت کلانتری زیر مجموعه، رئیس و جانشین‌های قرارگاه‌های یگان امداد، پایگاه‌های پلیس آگاهی، مواد مخدر و اطلاعات و امنیت و یگان ویژه، فرماندهی انتظامی تهران بزرگ و کارشناسان مربوطه (در مجموع ۲۵۰ نفر) بوده که با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه ۱۱۰ نفر به دست آمده است. جهت تهیه پرسش‌نامه از روش دلفی و مصاحبه با خبرگان استفاده شده و از آزمون T برای تجزیه و تحلیل و رتبه‌بندی شاخص‌ها استفاده شده است. داده‌های حاصل از پرسش‌نامه پس از اینکه وارد نرم افزار SPSS گردید میزان آماره آلفای کرونباخ را ۰/۹۴۱ محاسبه نموده که نشانگر برقراری بسیار خوب پایایی پرسش‌نامه می‌باشد.

سوال‌های تحقیق

سوال اصلی

نقاط قوت ، ضعف ، فرصت ها و تهدیدهای بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟

سوال های فرعی

- ۱- نقاط قوت بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟
- ۲- نقاط ضعف بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟
- ۳- فرصت های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟
- ۴- تهدیدهای بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟
- ۵- اولویت بندی شاخص های نقاط قوت ، نقاط ضعف ، فرصت ها و تهدیدهای بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس چگونه می باشد؟

یافته های تحقیق

میزان تحصیلات پاسخ دهندگان

جدول شماره ۲ : توزیع فراوانی و درصد پاسخ دهندگان برحسب میزان تحصیلات

| گزینه ها | فراوانی | درصد فراوانی نسبی | درصد فراوانی تجمعی |
|---------------------|---------|-------------------|--------------------|
| دیپلم | ۰ | ۰ | ۰ |
| فوق دیپلم | ۱۰ | ۹/۰۹ | ۹/۰۹ |
| لیسانس | ۶۸ | ۶۱/۸۱ | ۷۰/۹۰ |
| فوق لیسانس و بالاتر | ۳۲ | ۲۹/۰۹ | ۱۰۰ |
| جمع | ۱۱۰ | ۱۰۰ | ۱۷۹/۹۹ |

داده های جدول فوق نشان می دهد که بیشترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان در سطح تحصیلات لیسانس با فراوانی ۶۸ نفر با درصد فراوانی ۶۱/۸۱ درصد و کمترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان در سطح تحصیلات دیپلم با فراوانی صفر نفر با درصد فراوانی صفر درصد می باشد.

درجه /رتبه پاسخ دهندگان

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی و درصد پاسخ دهندگان برحسب درجه/رتبه

| گزینه ها | فراوانی | درصد فراوانی نسبی | درصد فراوانی تجمعی |
|--------------------|---------|-------------------|--------------------|
| سروان و پایین تر | ۲۳ | ۲۰/۹۰ | ۲۰/۹۰ |
| سرگرد | ۴۳ | ۳۹/۰۹ | ۶۰ |
| سرهنگ | ۴۲ | ۳۸/۱۸ | ۱۰۴/۱۸ |
| سرتیب دوم و بالاتر | ۲ | ۱/۸۱ | ۱۰۰ |
| جمع | ۱۱۰ | ۱۰۰ | ۲۸۲/۰۸ |

داده‌های جدول فوق نشان می‌دهد که بیشترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان در سطح درجه/رتبه سرگردی با فراوانی ۴۳ نفر با درصد فراوانی ۳۹/۰۹ درصد و کمترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان در سطح درجه/رتبه سرتیب دوم و بالاتر با فراوانی دو نفر با درصد فراوانی ۱/۸۱ درصد می‌باشد.

جایگاه خدمتی پاسخ دهندگان

جدول شماره ۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخ دهندگان برحسب جایگاه خدمتی

| گزینه ها | فراوانی | درصد فراوانی نسبی | درصد فراوانی تجمعی |
|---------------|---------|-------------------|--------------------|
| ۱۳ و پایین تر | ۱۲ | ۱۰/۹۱ | ۱۰/۹۱ |
| ۱۴ | ۲۳ | ۲۰/۹۱ | ۳۱/۸۲ |
| ۱۵ و ۱۶ | ۵۸ | ۵۲/۷۳ | ۸۷/۷۳ |
| ۱۷ و بالاتر | ۱۷ | ۱۵/۴۵ | ۱۰۰ |
| جمع | ۱۱۰ | ۱۰۰ | ۲۳۰/۴۶ |

داده‌های جدول فوق نشان می‌دهد که بیشترین درصد فراوانی جایگاه خدمتی پاسخ دهندگان در سطح درجه/رتبه ۱۵ و ۱۶ (افسر ارشد) با فراوانی ۵۸ نفر با درصد فراوانی ۵۲/۷۳ درصد و کمترین درصد فراوانی پاسخ دهندگان در سطح درجه/رتبه ۱۳ و پایین تر با فراوانی ۱۲ نفر با درصد فراوانی ۱۰/۹۱ درصد می‌باشد.

سابقه خدمت پاسخ دهندگان

جدول شماره ۵: توزیع فراوانی و درصد پاسخ دهندگان بر حسب سابقه خدمتی

| گزینه ها | فراوانی | درصد فراوانی نسبی | درصد فراوانی تجمعی |
|--------------|---------|-------------------|--------------------|
| زیر ۵ سال | ۴ | ۳/۶۴ | ۳/۶۴ |
| ۵ تا ۱۰ سال | ۹ | ۸/۱۸ | ۱۸/۸۲ |
| ۱۱ تا ۱۵ سال | ۱۶ | ۱۴/۵۴ | ۲۷/۵۵ |
| ۱۶ تا ۲۰ سال | ۵۶ | ۵۱/۱۰ | ۷۹/۹۱ |
| ۲۱ و بالاتر | ۲۵ | ۲۲/۷۲ | ۱۰۰ |
| جمع | ۱۱۰ | ۱۰۰ | ۲۲۹/۹۲ |

داده‌های حاصل از جدول نشان می‌دهد که بیشترین سابقه خدمتی پاسخ دهندگان ۱۶ تا ۲۰ سال با فراوانی ۵۶ نفر با درصد فراوانی ۵۱/۱۰ درصد و کمترین سابقه خدمتی پاسخ دهندگان کمتر از پنج سال با فراوانی چهار نفر با درصد فراوانی ۳/۶۴ درصد می‌باشد.

نوع مسئولیت پاسخ دهندگان

جدول شماره ۶: توزیع فراوانی و درصد پاسخ دهندگان بر حسب نوع مسئولیت

| گزینه ها | فراوانی | درصد فراوانی نسبی | درصد فراوانی تجمعی |
|----------|---------|-------------------|--------------------|
| کارشناسی | ۶۲ | ۵۶/۳۶ | ۵۶/۳۶ |
| ریاست | ۳۰ | ۲۷/۲۷ | ۸۳/۶۴ |
| فرماندهی | ۱۸ | ۱۶/۳۷ | ۱۰۰ |
| جمع | ۱۱۰ | ۱۰۰ | ۲۴۰ |

داده‌های حاصل از جدول فوق نشان می‌دهد که بیشترین مسئولیت پاسخ دهندگان کارشناسی با فراوانی ۶۲ نفر با درصد فراوانی ۵۶/۳۶ درصد و کمترین مسئولیت پاسخ دهندگان فرماندهی با فراوانی چهار نفر و درصد فراوانی ۱۶/۳۷ درصد می‌باشد.

تجزیه و تحلیل استنباطی سوال های تحقیق

در پاسخ به سوال اصلی تحقیق که " نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟" از تجزیه و تحلیل سوال های فرعی تحقیق چنین استنباط می‌شود که تمام شاخص های تحقیق تایید شده است. سوال های فرعی تحقیق بر اساس شاخص های مرتبط، به ترتیب دارای میانگین موثر ۴/۲۰۶۵، ۴/۰۷۴۰، ۳/۷۳۷۷، ۳/۶۸۵۷ می‌باشند.

سوال اول

نقاط قوت بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند ؟

جدول شماره ۷: نتایج آزمون T قوت های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس

| تعداد | | میانگین | انحراف استاندارد | درجه آزادی | کران پایین | کران بالا | آماره T | سطح معنی دار |
|-----------|------|---------|------------------|------------|------------|-----------|---------|--------------|
| بدون پاسخ | پاسخ | | | | | | | |
| ۰ | ۱۱۰ | ۴/۲۰۶۵ | ۰/۳۸۰۶۵ | ۱۰۹ | ۱/۱۲۵۵ | ۱/۲۶۹۴ | ۳۲/۹۹۳ | ۰/۰ |

میانگین این سوال ۴/۲۰۶۵ می باشد که در طیف لیکرت از میانگین بالاتر از زیاد برخوردار است و انحراف استاندارد ۰/۳۸۰۶۵ نیز نشانگر پراکندگی پایین این سوال می باشد. از آنجا که سطح معنی دار بدست آمده از آماره T کمتر از خطای آزمون $a = 0/05$ می باشد فرض H_0 در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می شود. بنابراین با اهمیت بودن قوت ها در بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس تایید می شود.

سوال دوم

نقاط ضعف بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟

جدول شماره ۸: نتایج آزمون T ضعف های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس

| تعداد | | میانگین | انحراف استاندارد | درجه آزادی | کران پایین | کران بالا | آماره T | سطح معنی دار |
|-----------|------|---------|------------------|------------|------------|-----------|---------|--------------|
| بدون پاسخ | پاسخ | | | | | | | |
| ۰ | ۱۱۰ | ۰/۷۳۷۷ | ۰/۳۷۳۹۱ | ۱۰۹ | ۰/۶۶۳۱ | ۰/۸۰۴۴ | ۲۰/۵۸۱ | ۰/۰۰ |

میانگین این سوال ۳/۷۳۷۷ می باشد که در طیف لیکرت از میانگین بالاتر از متوسط برخوردار است و انحراف استاندارد ۰/۳۷۳۹۱ نیز نشانگر پراکندگی پایین این سوال می باشد. از آنجا که سطح معنی دار بدست آمده از آماره T کمتر از خطای آزمون $a = 0/05$ می باشد فرض H_0 در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می شود. بنابراین با اهمیت بودن ضعف ها در بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس تایید می شود.

سوال سوم

فرصت های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند ؟

جدول شماره ۹ : نتایج آزمون T فرصت های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس

| تعداد | | میانگین | انحراف استاندارد | درجه آزادی | کران پایین | کران بالا | آماره T | سطح معنی دار |
|-----------|------|---------|------------------|------------|------------|-----------|---------|--------------|
| بدون پاسخ | پاسخ | | | | | | | |
| ۰ | ۱۱۰ | ۴/۰۷۴۰ | ۰/۴۴۵۱۱ | ۱۰۹ | ۰/۹۸۹۹ | ۱/۱۵۸۱ | ۲۵/۳۰۶ | ۰/۰۰ |

میانگین این سوال ۴/۰۷۴۰ می باشد که در طیف لیکرت از میانگین بالاتر از زیاد برخوردار است و انحراف استاندارد ۰/۴۴۵۱۱ نیز نشانگر پراکندگی پایین این سوال می باشد. از آنجا که سطح معنی دار بدست آمده از آماره T کمتر از خطای آزمون $a = ۰/۰۵$ می باشد فرض H_0 در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می شود. بنابراین با اهمیت بودن فرصت ها در بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس تایید می شود.

سوال چهارم

تهدید های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند ؟

جدول شماره ۱۰ : نتایج آزمون T تهدید های بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس

| تعداد | | میانگین | انحراف استاندارد | درجه آزادی | کران پایین | کران بالا | آماره T | سطح معنی دار |
|-----------|------|---------|------------------|------------|------------|-----------|---------|--------------|
| بدون پاسخ | پاسخ | | | | | | | |
| ۰ | ۱۱۰ | ۳/۶۸۵۷ | ۰/۳۸۱۲۸ | ۱۰۹ | ۰/۶۱۳۲ | ۰/۷۵۷۳ | ۱۸/۸۵۰ | ۰/۰۰ |

میانگین این سوال ۳/۶۸۵۷ می باشد که در طیف لیکرت از میانگین بالاتر از متوسط برخوردار است و انحراف استاندارد ۰/۳۸۱۲۸ نیز نشانگر پراکندگی پایین این سوال می باشد. از آنجا که سطح معنی دار بدست آمده از آماره T کمتر از خطای آزمون $a = ۰/۰۵$ می باشد فرض H_0 در سطح اطمینان ۹۵ درصد رد می شود. بنابراین با اهمیت بودن تهدید ها در بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس تایید می شود.

رتبه بندی ابعاد چهار گانه موثر بر بکار گیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس

جدول شماره ۱۱ نشان می‌دهد بعد قوت ها با میانگین کل ۴/۲۰۶۵ (رتبه یک) بیشترین اهمیت و تاثیر و بعد تهدید ها با میانگین کل ۳/۶۸۵۷ (رتبه چهار) کمترین اهمیت را در میان سایر ابعاد موثر بر بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس دارند.

جدول شماره ۱۱: رتبه بندی ابعاد موثر بر بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس

| رتبه | میانگین | ابعاد | ردیف |
|-------|---------|------------|------|
| یکم | ۴/۲۰۶۵ | قوت ها | ۱ |
| دوم | ۴/۰۷۴۰ | فرصت ها | ۲ |
| سوم | ۳/۷۳۷۷ | ضعف ها | ۳ |
| چهارم | ۳/۶۸۵۷ | تهدید ها | ۴ |
| | ۳/۹۲۵۹ | میانگین کل | |

نتیجه گیری و پیشنهادها

با توجه به ابعاد چهارگانه قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدید های بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس با شاخص های مختلف توسط پرسش نامه مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از تحقیق نشان می‌دهد که قوت ها با میانگین ۴/۲۰، فرصت ها با میانگین ۴/۰۷، ضعف ها با میانگین ۳/۷۳، تهدید ها با میانگین ۳/۶۸ در رتبه های یک الی چهار قرار دارند.

در پاسخ به سوال اصلی تحقیق "نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس کدامند؟" با توجه به تجزیه و تحلیل ابعاد چهار گانه، میانگین کل بدست آمده ۳/۹۲۵۹ بوده که نشان‌دهنده این است که کلیه ابعاد در بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس موثر می‌باشد.

۱- با توجه به مطالب ارائه شده در پیشینه تحقیق و نتایج به دست آمده از پایان نامه بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد تغییر سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در ماموریت های پلیس که توسط مقیسه (۱۳۹۲) تالیف شده به این نتیجه رسیده که در انواع پلیس های تخصصی سلاح و تجهیزات غیر مرگبار متناسب با نوع ماموریت استفاده گردد. اشتراک پایان نامه آقای مقیسه با تحقیق انجام شده این است که ایشان به استفاده انواع سلاح و تجهیزات غیر مرگبار متناسب با نوع ماموریت در پلیس های تخصصی اشاره نموده و ما در تحقیق پیش رو قوت های

بکارگیری فشنگ های غیر کشنده را در ماموریت های پلیس شناسایی نمودیم که این مهمات به عنوان جزیی از تجهیزات غیر کشنده پلیسی پیرو گفته آقای مقیسه می باشد.

۲- با توجه به مطالب ارائه شده در پیشینه تحقیق و نتایج به دست آمده از مقاله مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیرکشنده (کم اثر) تالیف آروین(۱۳۹۲) به مطالعه تطبیقی و مشخصات سلاح و مهمات غیر کشنده پرداخته است از جمله برد و دقت پایین این گونه مهمات . اشتراک تحقیق آقای آروین با این تحقیق در این می باشد که هر دو تحقیق به مشخصات کاربردی این گونه مهمات پرداخته است و دارای نتیجه مشترک در خصوص ویژگی های این گونه مهمات از قبیل دقت و برد پایین می باشد.

۳- با توجه به مطالب ارائه شده در پیشینه تحقیق و نتایج به دست آمده از نتایج به دست آمده از مقاله تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشنده با مقبولیت پلیس در جامعه مقیسه(۱۳۹۲) به این نتیجه رسیده که بین مقبولیت اجتماعی پلیس و استفاده از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار ارتباط وجود دارد کاهش جراحات یا قتل شهروندان بیگناه در نتیجه اشتباه در هدف گیری، افزایش میزان رعایت حقوق شهروندی، کاهش تبعات سیاسی و اجتماعی پس از تیراندازی، باعث مقبولیت پلیس می شود . وجه اشتراک مقاله آقای مقیسه با تحقیق پیشرو در این است که در صورت استفاده پلیس از فشنگ های غیر کشنده ، جراحات یا قتل شهروندان بیگناه در نتیجه اشتباه در هدف گیری کاهش یافته، میزان رعایت حقوق شهروندی افزایش یافته ، تبعات سیاسی و اجتماعی پس از تیراندازی نیز کاهش می یابد که این امر باعث مقبولیت اجتماعی پلیس می شود.

۴- با توجه به مطالب ارائه شده در پیشینه تحقیق و نتایج به دست آمده از کتاب نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا(۱۳۸۷) ، به نقش این گونه تجهیزات در ماموریت های پلیس پرداخته است وجه اشتراک کتاب مذکور با تحقیق پیشرو در این است که در صورت استفاده پلیس از فشنگ های غیر کشنده ، آسیب پذیری پلیس در مواجهه با جرائم مسلحانه(سلاح با مهمات جنگی) افزایش می باید.

در ادامه، پیشنهادات زیر ارائه می گردد:

۱- شاخص های بدست آمده در این پژوهش در قالب ابعاد چهارگانه قوت ها، ضعف ها ، فرصت ها و تهدید ها از نظر جامعه آماری در بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در ماموریت های پلیس دارای اهمیت بوده و تاثیر گذار می باشد لذا در خصوص ورود این گونه مهمات به نیروی انتظامی جمهوری

اسلامی ایران، مسئولین مربوطه باید شاخص های تاثیر گذار را مد نظر قرار داده و در محیط داخلی نیروی انتظامی با تقویت نقاط قوت، آثار و تبعات تهدید ها را به حداقل ممکن کاهش دهند.

۲- از نظر پاسخ‌دهندگان مهمترین شاخص موثر در بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در مأموریت های پلیس کاهش درگیری های حقوقی ناجا و کارکنان می باشد که جهت حفظ و ارتقاء این شاخص می بایست ضمن نهادینه نمودن مسئولیت پذیری و دلسوزی و رعایت قوانین و استفاده از فشنگ های غیر کشنده، آمار جراحات و فوت مجرمان و افراد بیگناه را کاهش داد تا از این طریق درگیری های حقوقی ناجا و کارکنان به واسطه تیراندازی های صورت گرفته کاهش پیدا کند.

۳- در هر حال، مخاطبان اقدامات پلیسی شهروندان جامعه اند و از حقوق شهروندی برخوردارند. این امر ایجاب می کند که رویکرد پلیس در برقراری نظم، نظارت و کنترل رفتارهای شهروندان باشد و از رویکردهای سرکوبگرانه و مرگبار اجتناب شود. برای این منظور ابزارهایی که در اختیار پلیس قرار می گیرد، به گونه ای باشد که به میزان ضرورت، مأموران پلیس را در برقراری نظم یاری کرده و از تلفات جانی شهروندان جلوگیری نمایند.

۴- با توجه به اینکه سلاح های نیمه خودکار با فشنگ های غیر کشنده تناسب پایین دارند بنابراین مدیران و فرماندهان می بایست در صورت قرار دادن فشنگ های غیر کشنده در اختیار مأمورین، به تجهیز آنان به سلاح های متناسب توجه داشته باشند.

۵- در این پژوهش در بعد فرصت ها، تعداد هفت شاخص تاثیر گذار در بکارگیری فشنگ های غیر کشنده در مأموریت های پلیس شناسایی گردید که شاخص های کاهش درگیری حقوقی ناجا و کارکنان با میانگین ۴/۵۱ و کاهش آمار فوتی مجرمین با میانگین ۴/۴۹ در رتبه بندی شاخص ها در رتبه اول و دوم می باشند که این موضوع دلیل اهمیت این شاخص ها بوده که مسئولین باید به این شاخص ها توجه ویژه ای نمایند.

۶- فراهم نمودن بستر و شرایط لازم در مراکز آموزش برای معرفی و نحوه استفاده از فشنگ های غیرکشنده (تامین سرفصل آموزشی، تامین متون آموزشی، ایجاد فضا های تمرینی، تامین وسایل و شبیه ساز های آموزشی و تامین اساتید و مربیان) از طریق مبادی ذیربط در دستور کار قرار گیرد.

آروین، سعید، (۱۳۹۲)؛ مطالعه و بررسی روند توسعه سلاح و مهمات غیر کشنده (کم اثر)، گروه صنایع رزم انفرادی- دفتر آینده پژوهی، تهران.

آزاده، همایون و بشیری منصور، (۱۳۹۴)؛ شناسایی مهمات زمینی، مرکز تربیت و آموزش پشتیبانی شهید فیض اله امانی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران، تهران.

افراسیابی، علی، (۱۳۹۴)؛ آموزه های حقوق کیفری، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی مجله علمی شماره ۴، ص ۱۹۹-۲۲۳.

اقلیمی، قاسم، (۱۳۹۵)؛ پلیس و تیراندازی عملیاتی، معاونت تربیت و آموزش ناجا.

حافظ نیا، محمد رضا، (۱۳۸۶) مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، چاپ هفتم، تهران، انتشارات سمت.

دمیرچی، هادی، (۱۳۹۰)؛ شناسایی مهمات کالیبر کوچک، مرکز آموزش عرضی تخصصی آماد و پشتیبانی سپاه - شهید دستواره، تهران.

رحمانی، علی رضا، منیره پیوسته، (۱۳۹۵)؛ مسئولیت مدنی پلیس در حقوق ایران، مجله علمی تخصصی حقوق و علوم قضایی (سال دوم)، شماره ۹۱، جلد ۱، ص ۱۵۶-۱۷۳.

زارع مهرجردی، راحله، (۱۳۹۶)؛ بررسی تعیین کننده های اعتماد اجتماعی به پلیس در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور میبد، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات امنیت اجتماعی، شماره ۵۰، ص ۱۸۷-۲۲۷.

سیف، علی اکبر (۱۳۸۱)، روان شناسی پرورشی، انتشارات آگاه.

شهلائی، ناصر، (۱۳۸۵)؛ مدیریت استراتژیک در نیرو های مسلح، انتشارات دافوس، تهران، ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشکده فرماندهی و ستاد.

صراف جوشقانی، حسن، (۱۳۹۰)؛ اصول و روش های مدیریت تامین مهمات، معاونت آماد و پشتیبانی سپاه، تهران.

گل محمدی خامنه، علی، (۱۳۷۹)؛ مبانی امور انتظامی ۲، معاونت آموزش ناجا، تهران.

مرکز مطالعات و پژوهشهای ناجا، (۱۳۸۷)، نقش سلاح های غیر مرگبار در عملیات پلیس، تهران.

مقیسه، حمید رضا، (۱۳۹۲)؛ بررسی الزامات ناجا در بهره گیری از راهبرد تغییرات رفتاری و راهبرد استفاده

از سلاح و تجهیزات غیر مرگبار و نیمه مرگبار در ماموریت های پلیسی ، دانشگاه علوم انتظامی امین ،تهران. مقیسه، حمید رضا ،(۱۳۹۲)؛ تاثیر بکارگیری سلاح و تجهیزات غیر کشنده با مقبولیت پلیس در جامعه، دفتر تحقیقات و مطالعات معاونت آماد و پشتیبانی ناجا، تهران .

مودتی ، علی، (۱۳۹۰)؛ سلاح های غیر کشنده ، معاونت تربیت و آموزش ناجا ، تهران .

مودتی، علی، (۱۳۹۳)؛ سلاح های پلیسی غیر کشنده. تهران ، معاونت پژوهش دانشگاه علوم انتظامی امین نجفی، اسماعیل ، (۱۳۹۰) ؛ آشنایی با دقت و پراکندگی اصابت مهمات، معاونت آماد و پشتیبانی سپاه، تهران.

یاوری بافقی، امیر حسین،(۱۳۹۰) ؛ مدیریت منابع انسانی، معاونت تربیت و آموزش ناجا. تهران